

Source: IRECR – (IFAD VI)

AWPB ref. 2014 1.1.1.7 GEF Grant

Category: III

Component: 1

Termeni de referință

Selectarea beneficiarilor pentru crearea școlilor de câmp pentru fermieri în domeniul Agriculturii Conservative cu lucrarea minimă a solului

Abrevieri și acronime

PRRECI	Programul Rural de Reziliență Economico-Climatică Incluzivă
FGM	Facilitatea Globală de Mediu
IFAD	Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă
UCIP-IFAD	Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă
SCF	Școală de câmp pentru fermieri
TLMS	Tehnologii de lucrare minimă a solului
AC	Agricultură Conservativă
AE	Agricultură Ecologică

Introducere

Programul Rural de Reziliență Economico-Climatică Incluzivă (PRRECI), finanțat de Facilitatea Globală de Mediu (FGM) și implementat de către Unitatea Consolidată pentru Implementarea Proiectelor IFAD, este conceput pentru a contribui la reducerea sărăciei rurale în Moldova, prin promovarea accesului către o gamă largă de servicii adecvate și integrate financiare. O atenție deosebită în cadrul Programului este atribuită dezvoltării și implementării tehnologiilor performante în domeniul agricol. În această ordine de idei, Agricultură conservativă este privită ca o tehnologie agricolă performantă care va permite agricultorilor din republică în viitor să obțină recolte stabile puțin dependente de condițiile climaterice cât și de a stopa procesul de degradare a solului – una din principalele surse de venit pentru categoriile sărace din zonele rurale. Pe parcursul anului 2015 UCIP-IFAD a selectat deja 10 beneficiari de grant la crearea școlilor de câmp pentru fermieri (SCF) amplasate în diferite zone agro-climaterice. Întru asigurarea uniformă a SCF în toate zonele Republicii Moldova, se anunță acest concurs pentru a selecta încă trei beneficiari în zonele în care n-au fost selectați beneficiari la concursurile precedente.

Justificare

Una dintre cele mai importante limitări în fața activității agricole din Moldova este clima semi-aridă, care se caracterizează prin cantități foarte variabile de precipitații atmosferice și temperaturii înalte în timpul verii. În agricultura din Moldova se folosește în cea mai mare parte tehnologia convențională de lucrare a solului și gestionare a culturilor agricole. Acestea nu mai sunt optime în ceea ce privește impactul asupra solului inclusiv fertilității în condiții semi-aride. Efectele pe termen lung ale utilizării tehnologiei convenționale, în special asupra cernoziomului, sunt destul de negative. Reieșind din cele menționate mai sus, precum și din faptul că prin recunoașterea problemei ca fiind una semnificativă, Ministerul Agriculturii și Industrii Alimentare are ca obiectiv promovarea și implementarea tehnologiilor conservative de lucrare a solului. Pentru atingerea acestor obiective cu suportul Programului Rural de Reziliență Economico-Climatică Incluzivă (PRRECI) vor fi create școli de câmp pentru fermieri (SCF) cu loturi demonstrative, în baza cărora, în condiții de câmp, va fi implementată tehnologia conservativă precum și va fi efectuată școlarizarea producătorilor agricoli în utilizarea corectă a tehnologiilor de lucrare minimă a solului (TLMS).

Sarcini și responsabilități

În baza unui concurs național, din rândul întreprinderilor private/de stat și/sau instituțiilor de învățământ și cercetare vor fi selectați 3 (trei) beneficiari, care pe parcursul următorilor trei ani, prin conlucrarea directă cu UCIP-IFAD și a specialiștilor din domeniu vor contribui la implementarea și promovarea unui șir de activități privind tehnologiile de lucrare minimă a solului. Școlile de câmp pentru fermieri vor servi ca centre regionale de instruire a fermierilor din zonă, pentru îmbunătățirea cunoștințelor și abilităților practice la aplicarea tehnologiilor de lucrare minimă a solului cum ar fi: No-Till, Mini-Till, Strip-Till.

UCIP-IFAD

În dependență de dimensiunea lotului demonstrativ UCIP-IFAD va acorda asistență financiară sub forma de grant în sumă maximă de până la 50 mii USD (cincizeci mii dolari SUA) pentru fiecare școală de câmp, pentru procurarea tehnicii agricole necesare la aplicarea Agriculturii Conservatie. Adicional UCIP-IFAD va acorda asistență tehnică întreprinderilor selectate la fondarea școlilor de câmp pentru fermieri și promovarea principiilor Agriculturii Conservatie. UCIP-IFAD va contribui la școlarizarea producătorilor agricoli prin pregătirea experților locali din cadrul școlilor. Experții locali pentru viitor vor fi responsabili de implementarea principiilor agriculturii conservatie în zona respectivă prin inițierea și implementarea diferitor activități didactico-promoționale.

Beneficiarii

Responsabilitatea viitorilor beneficiari de granturi la crearea Școlilor de câmp pentru fermieri va fi:

- Participarea la crearea SCF prin semnarea acordului de asociere și participare pe un termen de minim 3 ani;
- Fondarea unui lot demonstrativ unde culturile agricole vor fi cultivate doar în baza tehnologiilor conservatie (TLMS);
- Participarea la selectarea și procurarea tehnicii agricole pentru lotul demonstrativ participând cu o finanțare de minim 100% din investiția oferită de UCIP-IFAD;
- Asigurarea unei săli de instruire pentru un număr minim de 25 persoane;
- Asigurarea accesului necondiționat pentru producătorii agricoli și cercetătorii științifici ce vor avea ca scop activități didactice și științifice ce au referință la studierea TLMS;
- Menținerea lotului demonstrativ și a școlii de câmp pentru fermieri conform destinației și condițiilor stabilite inițial pe parcursul a min. trei ani;

Condiții generale:

- **Destinația:**
  - SCF este privită ca un centru de instruire teoretico-practică a producătorilor agricoli, care doresc să implementeze tehnologia de lucrare minimă a solului. Școala de câmp pentru fermieri va dispune: (i) de o sală pentru instruire dotată cu echipament necesar, (ii) tehnică agricolă specializată, (iii) suprafață separată sau un teren integru din cadrul circuitului agricol al unei întreprinderi, în care lucrarea solului în decursul anului agricol, se va efectua doar în baza TLMS.
  - SCF va servi ca o platformă didactico-informațională pentru implementarea, studierea și promovarea tehnologiilor Agriculturii Conservatie, în condiții de clasă și de câmp.
  - În baza SCF vor fi organizate diverse activități cu caracter didactic și promoțional destinat producătorilor agricoli și specialiștilor din domeniu interesați în aplicarea TLMS în Republica Moldova.
- **Amplasarea și mărimea**
  - Lotul demonstrativ va fi amplasat pe terenul aflat în proprietatea Beneficiarului sau arendat pe termen de cel puțin 5 ani din data aplicării la concurs.
  - Suprafața lotului demonstrativ din cadrul SCF trebuie să fie suficientă pentru aplicarea și demonstrarea TLMS. Lotul demonstrativ va fi sub formă de solă separată sau câmp integru pe care se va practica TLMS. În condițiile prezentului concurs urmează a fi selectate trei entități, pe bază cărora vor fi create trei Școli de câmp pentru fermieri. Pentru participare la concurs sunt eligibile unitățile agricole, instituțiile de cercetări științifice, instituții de învățământ cu profil agricol, amplasate în următoarele raioane ale Republicii Moldova:
    - 1. Raioanele: Fălești, Sîngerei, Florești, mun. Bălți* – 1 Școală de câmp pentru fermieri;

*pentru municipiile Chișinău și Bălți sunt eligibile doar Instituțiile de cercetări științifice, Stațiunile experimentale

**nu se referă la Instituțiile de cercetări științifice, Stațiunile experimentale, alte instituții publice

- 2. Raioanele: Anenii Noi, Căușeni, Ștefan Vodă - 1 Școală de câmp pentru fermieri;
- 3. Raionul: Cahul (doar satele Manta, Vadul lui Isac, Colibaș, Brînza, Văleni, Slobozia Mare, Cîșlița Prut, Giurgulești) - 1 Școală de câmp pentru fermieri.

Perioada derulării Proiectului:

- Perioada de bază de trei ani, începând cu data semnării contractului de asociere-colaborare.

Criterii de eligibilitate:

În calitate de beneficiar la crearea Școlilor de câmp pentru fermieri pot fi: Întreprinderi agricole private din zonele rurale, Instituții/stațiuni de învățământ și cercetare agricolă; Colegii agricole, școli de profil; Alte instituții de cercetare ce activează în domeniul agriculturii (agricultura convențională, conservativă sau agricultura ecologică).

Întreprinderile nominalizate mai sus vor fi eligibile pentru etapa de pre-calificare doar în cazul când vor întruni următoarele criterii:

- La concurs pot să participe doar întreprinderile care au în proprietate sau arendate terenuri agricole cu o suprafață de maximum 300 ha.**
- Să dispună de cel puțin 20 ha teren arabil consolidat într-un singur cimp, propriu sau arendat pe un termen de cel puțin 5 ani, care ar fi folosit la cultivarea culturilor de câmp ca lot demonstrativ;
- Să accepte crearea lotului demonstrativ pe un termen de cel puțin 3 ani.
- Să posede experiență în domeniul producerii și/sau instruirii în domeniul producerii agricole;
- Să mențină evidență contabilă conform standardelor naționale;
- Să fie de acord pentru participarea la co-finanțarea sumei acordată de UCIP-IFAD în proporție de cel puțin 50:50 la procurarea utilajului agricol din cadrul SCF;
- Să demonstreze lipsa datoriilor față de bugetul local/de stat, sau să prezinte graficul de eșalonare a datoriilor;
- Să manifeste interes și să accepte înființarea SCF în cadrul întreprinderii/instituției de cercetare și învățământ, și primirea pe parcursul a următorilor 3 ani a grupurilor de producători agricoli la instruire sub formă de seminare, zile ale câmpului, etc.;
- Să aibă angajat un specialist cu studii superioare în domeniul agronomiei sau alt domeniu relevant agriculturii (titular sau prin cumul);
- Pentru fiecare din ultimii 3 ani de zile de activitate să posede bilanțuri contabile pozitive. Întreprinderile/instituțiile nou create vor prezenta bilanțuri contabile pe perioada de activitate;
- Să posede fișă tehnologică de cultivare pentru anul 2016 cu un plan de cheltuieli pentru culturile crescute pe suprafața câmpului propus pentru lotul demonstrativ.

Condițiile de aplicare la concurs:

Pentru participare la concurs concurenții sunt solicitați să prezinte următoarele documente:

1. Formularul-cerere de participare la concurs (anexa 1);
2. Formularul Indicatori de evaluare (anexa 2);
3. Lista seminarelor, zile a câmpului, instruirii petrecute în gospodărie în 2012, 2013, 2014 (anexa 3);
4. Cererea (anexa 4);
5. Copia Certificatului de înregistrare a întreprinderii/instituției de cercetare și învățământ și extrasul din registrul de stat cu o vechime la data prezentării de cel puțin 6 luni;
6. Copia raportului pe impozitul funciar și/sau a raportului 7-AGR;
7. Copia documentelor care atestă că întreprinderea/instituția are în posesie cel puțin 20 ha teren arabil în proprietate sau arendat pe un termen de cel puțin 5 ani destinat pentru cultivarea culturilor de câmp cu indicarea codurilor cadastrale situate într-un singur câmp agricol (copia titlurilor de proprietate sau contractelor de arendă pe o perioadă de cel puțin 5 ani înregistrate la oficiul cadastral teritorial între întreprinderea agricolă sau fondatorul/ii întreprinderii agricole care aplica la concurs și persoana fizică sau juridică care deține în proprietate terenul);
8. Copia diplomei ce confirmă studiile sau gradul științific a specialistului în domeniul agronomiei precum și copia ordinului sau contractului de muncă specialistului în agricultură;
9. Fișă tehnologică pentru anul 2016 pentru culturile cultivate pe suprafața câmpului/rilor propuse pentru lotul demonstrativ;

*pentru municipiile Chișinău și Bălți sunt eligibile doar Instituțiile de cercetări științifice, Stațiunile experimentale

**nu se referă la Instituțiile de cercetări științifice, Stațiunile experimentale, alte instituții publice

10. Declarația pe propria răspundere (anexa 5);
11. Copia Bilanțurilor contabile pentru fiecare din ultimii 3 ani de zile înregistrate la biroul de statistică sau pentru întreprinderile nou create bilanț/uri contabile pe perioada de activitate;
12. Certificat privind lipsa datoriilor față de bugetul local/de stat eliberat de organul fiscal de resort;

CONDIȚIILE DE PREZENTARE A OFERTELOR:

- Solicitantul de grant va imprima 2 exemplare de documente conform listei indicate in acești Termeni de referință pentru participare la concurs.
- Fiecare exemplar de documente va fi sigilat in plicuri separate. Pe unul din plicuri se indica "Original" iar pe al doilea plic se indică "Copie". Ambele plicuri se prezintă la concurs într-un plic comun. În obligativitate pe toate plicurile trebuie să fie indicat denumirea concursului, întreprinderea, telefonul de contact și localitatea.
- Toate plicurile urmează să fie sigilate și ștampilate.
- Pachetul de documente va fi depus la adresa UCIP-IFAD: bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, et.13, oficiul 1303, nu mai târziu de **04 decembrie 2015, ora 10:00.**
- Ofertele prezentate după expirarea termenului limită stabilit **NU** vor fi admise la concurs.
- Beneficiarii care vor încălca condițiile menționate mai sus **NU** vor fi admiși la concurs.
- Pentru clarificări și concretizări scrieți pe adresa de email: office@ifad.md

METODA DE EVALUARE APLICATĂ:

Oferta întreprinderilor/instituțiilor pentru a fi nominalizați câștigători va fi evaluată conform indicatorilor din tabelul de mai jos:

Poziția	Criterii de apreciere	Punctaj Inițial
A	Experiența întreprinderii/instituției de cercetare și învățământ în aplicarea practicilor agriculturii conservative și agriculturii ecologice	30
B	Experiența și potențialul în organizarea seminarelor, instruirilor, schimbului de experiență	20
C	Numărul beneficiarilor direcți (numărul de fondatori, numărul de angajați din anul precedent și numărul de beneficiari de servicii)	15
D	Valoarea co-finanțării oferită de întreprindere/instituție	35
	TOTAL	100

*pentru municipiile Chișinău și Bălți sunt eligibile doar Instituțiile de cercetări științifice, Stațiunile experimentale

**nu se referă la Instituțiile de cercetări științifice, Stațiunile experimentale, alte instituții publice